

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16.02.1983, sp. zn. 13 Co 75/83, ECLI:CZ:KSUL:1983:13.CO.75.1983.1

Číslo: 20/1984

Právní věta: Pro povinnost zaplatit přírážku k jízdnému (ve smyslu ustanovení § 18 odst. 2 vyhlášky č. 127/1964 Sb. o městském přepravním řádu) je rozhodující, zda se cestující při kontrole prokázal platnou jízdenkou, nikoliv to, zda jízdenku sice měl, ne však u sebe, anebo že jízdné zaplatil.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 16.02.1983

Spisová značka: 13 Co 75/83

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava, Smlouvě o přepravě osob

Předpisy: 127/1964 Sb. § 18 odst. 2 40/1964 Sb. § 307
§ 508 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Liberci svým rozsudkem zamítl žalobu o zaplacení jízdného 1 Kčs s přírážkou 50 Kčs, když zjistil, že žalovaná, která byla těhotná, cestovala v dopravním prostředku žalujícího dopravního podniku a neměla u sebe jízdenku, protože platnou síťovou jízdenku zapoměla doma a nemohla se jí proto při kontrole prokázat. Soud prvního stupně došel k závěru, že za uvedených okolností uplatnil žalobce své právo v rozporu s pravidly socialistického soužití, neboť žalovaná splnila povinnost zaplatit jízdné, avšak nemohla o tom podat důkaz; opomenutí povinnosti mít jízdenku na cestě u sebe pokládal soud za pochopitelné vzhledem k těhotenství žalované.

Žalobce v odvolání s tímto posouzením věci nesouhlasil; navíc uvedl, že žalované byla jízdenka, kterou předložila při jednání u soudu, vydána až 27. 9. 1982 na její žádost z téhož dne, zatímco k její cestě bez jízdenky došlo 24. 9. 1982. Navrhoval proto, aby byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, že se žalobě vyhovuje.

Žalovaná vysvětlila, že měla již dříve předplatní měsíční jízdenku se zakoupenou známkou na měsíc září 1982; protože jízdenka byla již zaplněna měsíčními známkami, požádala 27. 9. 1982 o vydání nové; téhož dne jí byla nová jízdenka vystavena, přičemž bylo použito fotografie z průkazky dřívější, a žalovaná sama pak přelepila známku pro měsíc září 1982 ze staré na novou průkazku.

Krajský soud v Ústí nad Labem svým rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že uložil

žalované zaplatit žalující organizaci 51 Kčs a na nákladech řízení 48 Kčs.

Z odůvodnění:

Z ustanovení § 307 o. z. vyplývá povinnost zaplatit při použití dopravního prostředku jízdné. Podle ustanovení § 18 odst. 1 vyhlášky č. 127/1964 Sb. o městském přepravním řádu (vydaném podle § 508 odst. 1 o. z. k jeho provedení), ve znění vyhlášek č. 151/1971 Sb., č. 118/1973 Sb., č. 3/1977 Sb. a č. 123/1979 Sb., je cestující povinen na vyzvání oprávněného pracovníka dopravního podniku kdykoliv během přepravy nebo v okamžiku vystoupení z vozidla předložit k nahlédnutí jízdenku. Podle ustanovení § 18 odst. 2 téhož předpisu je cestující, který se nemůže na vyzvání v takovém případě platnou jízdenkou prokázat, povinen zaplatit jízdné s přírážkou; přírážka činí 50 Kčs. Je tedy rozhodující, zda se cestující může jízdenkou v okamžiku kontroly prokázat, nikoliv to, zda jízdenku má či zda jízdné ve skutečnosti zaplatil. Účelem této úpravy je umožnit rychlou a účinnou kontrolu placení jízdného. Tento účel by byl zmařen, kdyby cestující mohl dodatečně prokazovat, že jízdenku měl, že však ji neměl u sebe. Proto nárok dopravce na zaplacení jízdného a přírážky vzniká v okamžiku, kdy je kontrolou zjištěno, že cestující nemá jízdenku u sebe.

I když tedy není vyloučeno, že se vše událo tak, jak žalovaná uvedla, rozhodující je, že při kontrole v dopravním prostředku se nemohla jízdenkou prokázat, protože ji neměla u sebe, což bylo nepochybně zjištěno a ani žalovaná to nepopřela.

Odvolací soud nesdílí názor soudu prvního stupně, že uplatnění nároku proti žalované, která nemohla v době kontroly podat důkaz o zaplacení jízdného, i když ve skutečnosti bylo jízdné zaplaceno, je v rozporu s pravidly socialistického soužití; nic na tom nemění, že se tak stalo v důsledku omluvitelného opomenutí.

Proto byl rozsudek soudu prvního stupně změněn (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) tak, že bylo žalobě vyhověno. Protože měl žalobce ve věci plný úspěch, byl mu přiznán nárok na náhradu nákladů řízení, tj. soudního poplatku 20 Kčs a hotových výloh 8 Kčs (§ 142 odst. 1 o. s. ř.) a dále soudního poplatku z odvolání (§ 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř.).